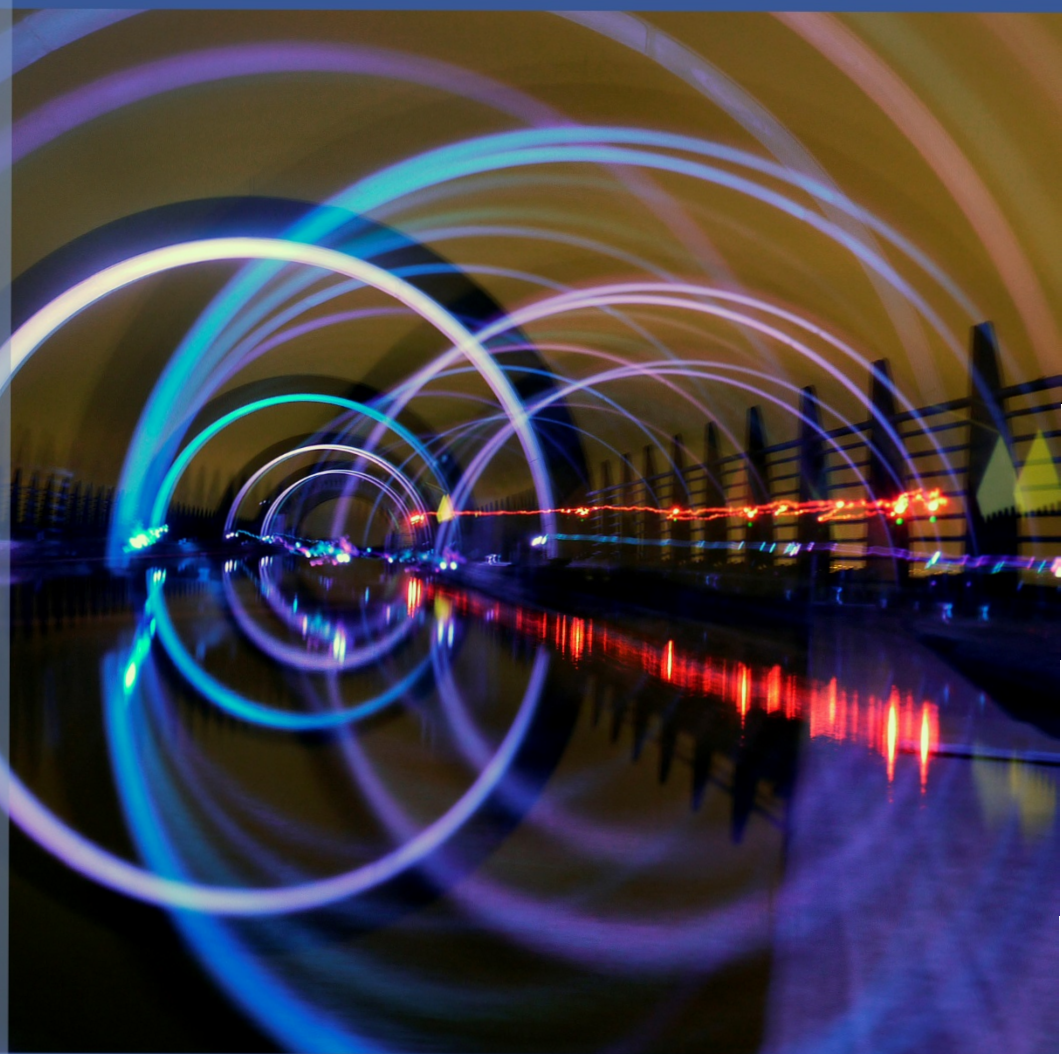

Учасники конференції:

Афукова Н.О.
 Байер О.О.
 Березенко К.С.
 Болотіна Є.В.
 Братченко Л.Є.
 Варнавська І.В.
 Веретельникова А.С.
 Виходцева О.А.
 Візниця Ю.В.
 Гладуш І.А.
 Довбиш Н.Є.
 Довбня Л.Е.
 Довбня П.І.
 Дучимінська Т.І.
 Казанська О.О.
 Кириченко В.В.
 Кирпичова І.В.
 Ключко Л.Ф.
 Ковтун Н.І.
 Козлова Л.В.
 Комарова О.О.
 Кондрашевська Ю.П.
 Краснюк М.Т.
 Краснюк С.О.
 Ласло О.О.
 Лесіна Є.В.
 Литвин А.Ф.
 Лобанова А.С.
 Малюк Т.В.
 Могутова В.Ф.
 Молочко Я.А.
 Мох Ю.А.
 Павлов О.Г.
 Петрухін С.В.
 Петрушова Н.В.
 Пунтус М.О.
 Рибенко І.О.
 Рідель Т.М.
 Сергіна С.В.
 Смольська Л.М.
 Сорока О.М.
 Сухорукова К.С.
 Тарасова О.А.
 Ткачова Н.М.
 Хлівна О.М.
 Чевельча Т.Р.
 Черних О.А.
 Шокуров О.В.

OpenSciLab.org
 Наукова платформа
 Open Science Laboratory

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
 І АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
 НАУКИ, ОСВІТИ ТА ВИРОБНИЦТВА:
 МІЖГАЛУЗЕВІ ДИСПУТИ**

**Матеріали
 III Міжнародної науково-практичної
 інтернет-конференції
 (Київ, 15 квітня 2020 р.)**

КИЇВ 2020

Наукова платформа

Open Science Laboratory

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАУКИ, ОСВІТИ ТА ВИРОБНИЦТВА:
МІЖГАЛУЗЕВІ ДИСПУТИ**

Матеріали

**III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(Київ, 15 квітня 2020 р.)**

Самостійне електронне текстове наукове видання
комбінованого використання

Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути [зб. наук. пр.]: матеріали III міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Київ, 15 квітня 2020 р.). Київ, 2020. 158 с.

Збірник містить матеріали (тези доповідей) III міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути», у яких висвітлено актуальні питання сучасної науки, освіти та виробництва.

Видання призначене для науковців, викладачів, аспірантів, студентів та практикуючих спеціалістів різних напрямів.

III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва»

Адреса оргкомітету та редакційної колегії:

м. Київ, Україна

E-mail: conference@openscilab.org

www.openscilab.org

Наукові праці згруповані за напрямками роботи конференції та наведені в алфавітному порядку.

Для зручності, беручи до уваги, що видання є електронним, нумерація та загальна кількість сторінок наведені з врахуванням обкладинки.

Збірник доступний на постійній сторінці конференції: <https://openscilab.org/?p=470>

*Матеріали (тези доповідей) друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за якість та зміст публікацій несе автор.*

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Кирпичова Ірина Валентинівна

к.б.н., доцент, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
Луганського національного аграрного університету

Березенко Катерина Сергіївна

ст. викладач, в.о. директора ННІ біологічних і харчових технологій
Луганського національного аграрного університету

Могутова Валентина Федорівна

к.с.-г. н., в.о. завідувача кафедри тваринництва та харчових технологій
Луганського національного аграрного університету

Афукова Наталія Олександрівна

к.т.н., доцент кафедри тваринництва та харчових технологій
Луганського національного аграрного університету

У тексті Стратегії реформування вищої освіти в Україні до 2020 року однією з цілей задекларовано створення належного зв'язку між ринком праці та системою вищої освіти. Ринок праці, сформований у наш час, диктує необхідність перегляду традиційних підходів у системі професійної освіти. При прийомі на роботу представників бізнесу цікавить не стільки формат «знань» випускників навчальних закладів, скільки їх готовність до здійснення професійної діяльності.

Тобто в умовах глобалізації інновативність і розвиток конкурентоспроможності економіки можливо підтримувати лише за наявності якісної системи освіти та високої якості людського капіталу. Тому виникає необхідність запровадження нових підходів в організації підготовки фахівців на основі соціального партнерства підприємств і навчальних закладів, одним з яких є впровадження дуальної системи освіти.

Дуальна форма професійної освіти – це освітній процес, що поєднує практичне навчання з частковою зайнятістю на виробництві та навчання в традиційному освітньому закладі. Дуальність означає «двоєдність, подвійність», «єдине організаційне ціле». Подібна форма професійної освіти представляє собою механізм тісної взаємодії держави, роботодавців, профспілок і різних громадських об'єднань з підготовки висококваліфікованих кадрів відповідно до потреб ринку праці [1].

Модернізація вищої освіти передбачає побудову оптимальної моделі співпраці університетів та бізнесу. ВНЗ повинні бути чільними ініціаторами плідної співпраці з бізнесом. Щоб залишатися на ринку освітніх послуг, необхідно постійно підтримувати діалог, контактувати з представниками бізнесу, реагувати на їхні потреби і забезпечувати запитаними фахівцями. Бізнес повинен інтенсивно просувати свої ідеї до підготовки кадрів.

Світовий досвід показує, що сучасна економіка, зорієнтована на стрімкий розвиток і широке використання інноваційних технологій, висуває підвищені вимоги до освітнього, професійного і культурного рівня працівників, їх моральних і психологічних характеристик. Перевага віддається особам, які виділяються достатнім рівнем отриманих знань, компетентністю, ерудицією, високою стресостійкістю, професіоналізмом і майстерністю. Компанії прагнуть залучати до роботи молодих працівників, які можуть генерувати нові ідеї і швидко адаптуватись до змін і нововведень.

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2019 року №1296 «Щодо запровадження пілотного проекту у закладах фахової передвищої

та вищої освіти з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» Луганський національний аграрний університет є учасником пілотного проекту щодо запровадження дуальної форми здобуття освіти.

Університет готує фахівців для аграрної галузі за 15 спеціальностями. Впровадження нової форми освіти здійснюється на підставі основних підходів, що знайшли своє відображення в «Положенні про дуальну форму здобуття вищої освіти в Луганському національному аграрному університеті» [2]. Це Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про зайнятість населення», до Кодексу законів про працю, до «Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти та інших нормативно-правових актів».

В «Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти та інших нормативно-правових актів» відзначається, що у період ринкової трансформації економіки відбулось знецінення традицій практичної підготовки здобувачів освіти, поширились імітація та фальсифікація практики, чимало організацій взагалі відмовились працювати зі студентами, посиляючись на збереження комерційної таємниці або складні конкурентні обставини. Внаслідок корпоратизації та приватизації держава втратила більшість важелів адміністративного впливу на підприємства, які дозволяли розглядати практичну підготовку студентів в позаекономічній площині. Проблемою, яка потребує розв'язання, є недостатній рівень готовності багатьох випускників закладів вищої та професійної освіти до самостійної професійної діяльності на відповідних здобутих освіті первинних посадах [3].

Для усунення цих недоліків ЛНАУ пропонує нову форму освіти – дуальне навчання. Дуальна форма здобуття освіти передбачає здобуття освіти шляхом поєднання навчання осіб у закладах освіти з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації на основі договору.

Для підприємства – це можливість підготовки робочих кадрів, безпосередньо, під власне виробництво, виробничі технології та обладнання, максимальна відповідність корпоративним інтересам, економія часу та коштів на пошук та підбір робітників, їх перенавчання та адаптація до умов конкретного підприємства. Базами можуть бути такі підприємства Луганської та Донецької областей: ПРАТ "АГРОТОН", МПП"АГРО", ФГ "ПОЛЕ", ТОВ "АГРОПРОДСЕРВІС", ТОВ "БАХМУТ-АГРО", ТОВ АГРОФІРМА "НИВА", ТОВ "СЛОВ'ЯНСЬКА ХОХЛУШКА" і т. ін.

Навчальний процес організується таким чином, що у ВНЗ здобувач вищої освіти спочатку отримує базові теоретичні знання, а потім він практикується на підприємстві, яке заздалегідь уклало з університетом угоду про співпрацю, і виконує там роботу, пов'язану з обраною спеціальністю. У процесі роботи здобувач по-новому осмислює майбутню спеціальність і приймає обґрунтоване рішення про правильність вибору професії. До того ж сумлінна праця може забезпечити майбутньому фахівцю як додаткові доходи, так і стаж роботи, що є важливим при подальшому працевлаштуванні.

Для кожного здобувача розробляється індивідуальна програма, він має право вибрати отримання відповідного ступеня з конкретної спеціальності. Для реалізації дуальної програми призначається куратор. Його основна функція полягає у розробці, уточненні та корекції індивідуальної гнучкої програми навчання для кожного здобувача, з урахуванням його особистих можливостей і потреб у рамках умов, визначених специфікою навчального закладу. Індивідуальний підхід до організації процесу навчання дає кожному здобувачу можливість вибрати ту чи іншу дуальну програму і не залежати в своєму виборі від всіх інших [4].

Згідно з «Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти в Луганському національному аграрному університеті» основними завданнями навчання є:

- зміцнення та удосконалення практичної складової освітнього процесу із збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки;
- забезпечення взаємозв'язку, взаємопроникнення та взаємовпливу різних систем (наука і освіта, наука і виробництво чи громадський сектор) для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення якості освіти;
- підвищення якості підготовки фахівців відповідно до реальних вимог ринку праці та забезпечення національної економіки кваліфікованими фахівцями;
- посилення ролі роботодавців та фахових об'єднань у системі підготовки кваліфікованих кадрів від формування змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;
- модернізація змісту освіти з метою приведення їх до відповідності сучасному змісту професійної діяльності;
- підвищення рівня конкурентоздатності випускників закладу освіти в умовах глобалізації та сприяння росту рівня зайнятості молоді;
- скорочення періоду адаптації випускників до професійної діяльності;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання [2].

Таким чином, впровадження дуальної системи навчання вказує на те, що для молодих людей дуальне навчання – оптимальний шанс придбати самостійність і легше адаптуватися до дорослого життя. Така організація підготовки фахівців необхідна в нашому суспільстві для підвищення рівня практичної підготовки, формуванню та розвитку ключових компетентностей та сприяє підвищенню ефективності подальшої професійної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Дуальна форма професійної освіти як умова ефективного рішення завдань модернізації освіти / В. Г. Вем'ян, В. Г. Тер-Ованес'ян // Психологія: реальність і перспективи. – 2015. – Вип. 5. – С. 29-34.

2. Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Луганському національному аграрному університеті, 2020. – 20 с.

3. Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти в Україні [Електронний ресурс] : схвалено колегією М-ва освіти і науки України від 26 січ. 2018 р. // Friedrich-Ebert-Stiftung : [офіц. сайт Фонду імені Фрідріха Еберта в Україні]. – Текст. дані. – Київ, 2018.

4. Коркуна О. І. Сучасні процеси розвитку дуальної освіти: запорука стабільності кадрового потенціалу / О.І. Коркуна, І.І. Коркуна, О.Я. Цільник // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. – 2018. – Вип. 4(132). – С. 90-94.